

Spitssnuitdolfijnen (Ziphiidae)

Alle spitssnuitdolfijnen zijn grote, oceanische dolfijnen, die zeer diep duiken. In Nederlandse wateren zijn tot dusverre vijf soorten gevonden: dolfijn van Cuvier, butskop, spitssnuitdolfijn van Gray, gewone spitssnuitdolfijn en spitssnuitdolfijn van Blainville. Ze leven voornamelijk van inktvissen, daarnaast ook van vis. Ze hebben een kleine, ver naar achteren geplaatste rugvin en relatief kleine borstvinnen. De achterrand van de staart heeft geen inkeping in het midden. De ademopening (blaasgat) ligt verdiept tussen het voorhoofd en het achterste deel van de kop. De keel heeft een V-vormig paar groeven. De meeste soorten hebben een smalle, spitse snuit. De bovenschedel is zwaar gebouwd, sterk asymmetrisch en vertoont een grote, naar voren gekromde schedelkam ('vertex'); de ademopening is daardoor naar voren gericht. Het gebit is sterk gereduceerd en speelt geen rol bij de voedselopname; spitssnuitdolfijnen pakken hun prooi

niet vast, maar zuigen die op (PITMAN 2009). De meeste soorten hebben slechts één paar min of meer ontwikkelde tanden in de onderkaak ('slagtanden'); daarnaast zijn er in onder- en bovenkaak vaak rudimentaire tandjes aanwezig, die meestal niet doorbreken en bij oudere dieren vaak verdwijnen. Veel spitssnuitdolfijnen zijn van boven donker, van onderen lichter gekleurd; de huid vertoont talrijke krassen, veroorzaakt door de tanden van de mannetjes. De dieren leven in kleine groepjes. Zie MacLeod (2014) voor een goede monografie over deze familie.

De verschillende soorten van het geslacht *Mesoplodon* zijn op zee vaak moeilijk te onderscheiden. Aangespoelde exemplaren herkent men dikwijls het best aan de vorm van de snuit, onderkaak en aan de vorm en plaatsing van de tanden.

Chris Smeenk & Kees (C.J.) Camphuysen

◀ Gewone spitssnuitdolfijn.
Foto: Jack Benney/
Sea Watch Foundation.
Sowerby's beaked whale.